

AUTOMOBILI

2

2019

7,50 €

SUOMEN AJONEUVOHISTORIALLINEN
KESKUSLIITTO - SAHK RY

**Hymyä
huuleen!**

Tervetuloa 17.-18.8.2019 SAHK ry:n
60-vuotisjuhlaan Panssarimuseoon
ja 17.8. iltajuhlaan Aulangolle!

**Fordit vahvasti esillä
tässä numerossa!**

Julkaisija ja kustantaja:

Suomen ajoneuvohistoriallinen keskusliitto – SAHK ry
Vanha talvitie 2 A 14, 00580 Helsinki. Puh. 09 7289
5150. www.sahk.fi

Toimitus: Autobiili, Vanha talvitie 2 A 14,
00580 Helsinki, puh. 09 7289 5152
www.sahk.fi • automobiili@sahk.fi

Päätoimittaja: Riitta Kastemaa

Kirjoittajat tässä numerossa: Greger Brännström •
Mikko Haaslahti • Ilkka Heikinheimo • Kalevi Honka-
niemi • Juhani Huhtanen • Elina Kytölä • Eemu Laurila
• Usko Lintinen • Veli-Matti Litmanen • Jukka Järvi •
Lea Lahti • Timo Laitinen • Jyrki Mero • Simo Nieminen •
Jouko Peri • Timo Sintonen • Anders Stenberg • Staffan
Sundström • Jukka Suuniitty • Maria Vilo • Antti Vähälä
• Armi Ylikorpi

Ilmoitusmyynti: Riitta Kastemaa, puh. 09 7289 5152 ja
Mari Roose-Hyppönen, puh. 09 7289 5150.

Mediakortti osoitteesta: www.sahk.fi/Automobiili/
medikortti.pdf

Ulkoasu ja taitto: Mainostoimisto Matikka Oy
Painopaikka: Arkmendia, Vaasa • ISSN 1457-2591

© Kirjoituksia ja kuvia saa lainata lehdestä vain
toimituksen luvalla.

Suomen ajoneuvohistoriallinen keskusliitto – SAHK ry

- Perustettu 1959.
- 29 jäsenyhdistystä, joissa on noin 7100 jäsentä, joilla on yhteensä noin 16 000 ajoneuvoa.
- SAHK:n yhdistyksillä on automuseoimintaa Oulussa, Vaasassa, Kuopiossa, Imatralla, Joensuussa ja Parkanossa. Useilla jäsenyhdistyksillä on myös yhteissäilytystiloja museoajoneuvoille.
- SAHK:n jäsenten yksityisesti hoitamia ajoneuvomuseoita on 12 kappaletta. Osa niistä kuuluu Mobilia-SAHK:n Automuseoiden neuvottelukuntaan.
- Jäsenlehti Autobiili, 5 numeroa vuodessa, painos yli 8 500.
- Yhteistoimintayhdistykset Suomessa: Veteraanimoottoripyöräklubi ry (VMPK), Suomen linja-autohistoriallinen seura ry (SLHS) ja Autohistoriallinen Seura ry (AHS), joissa yhteensä noin 9 500 jäsentä.

SAHK kuuluu jäsenenä kansainväliseen museoajoneuvoalan keskusjärjestöön (Fédération Internationale Véhicules Anciens), johon kuuluu noin 2 miljoonaa jäsentä 70 maasta.

Aineistot

Aineisto Autobiili nro 3/2019 varten on lähetettävä toimitukselle 21.5.2019 mennessä, mieluiten sähköpostilla automobiili@sahk.fi tai postitse Autobiili, Vanha talvitie 2 A 14, 00580 Helsinki.

SEURAAVAN NUMERON AIKATAULU:

Nro 3/2019 aineistopäivä **21.5.2019**
ilmestymispäivä **vk 27**

Tässä numerossa mm.

Ford A Oulusta

Ilkka Heikinheimo kertoo Olavi Raumalan Ford A Tudorin vm. -30 tarinan.

SIVUT 6-7

Barokki-Taunus

Jukka Suunityn juttu Antti Lammelan Forf Taunus 17M:stä.

SIVUT 14-16

Bedford "Petterin" tarina

Mikko Haaslahti kertoo kuorma-autonsa historian.

SIVUT 48-51

SISÄLTÖ

Ford Suomessa	4-5	Ford Anglia – kuusikymppinen juustohöylä.....	52-54
Ford-autojen aikajana Euroopassa		Bedford – "Petteri"-autoni tarina.....	55-57
1960-1980-luvulla.....	4-5	Historian Havinaa: Bedford.....	58-68
Ford A Oulusta.....	6-7	Mobilian Leveillä lahkeilla -näyttely	70-71
Ford Taunus G73A, 1950	8-11	SAHK 60 vuotta -näyttely	71
Palautetta	11	Munavaunuharrastajia Suomessa.....	72-75
Onnittelut	11	Oikaisu: Volvo 145 Express Van 1971.....	76-77
Tarhuri tarvitsee Taunuksen	12-13	Puheenjohtajan kynästä.....	78-79
Barokki-Taunus – vinoilusta valokeilaan	14-16	HAK ry:n Kulttuuriajo 2019.....	79
Ford 17M RS 2000S, 1968	17-18	Pargas Retro Cars	
Ford Taunus 12M TS P4, 1964	20-25	Talviheikissä hopealle	80-81
Halkonen, Jokinen ja muutama muu.....	26-31	Vaasan automuseon kesäkuulumisia ...	82-83
Ford 17M, 1971/Dethär är den andra, men ändå lika röda	32-36	"Kevät toi" Museoajoneuvojen	
Ford Taunus 1600 2D Base, 1973	38-40	Teemapäivän Kokkolaan	84-85
Usko tai älä	43-44	Harrastajan markkinat.....	86-87
Hymyä Huuleen – SAHK:n 60-vuotisjuhla	46-47	Tapantumakalenteri.....	87-91
Det började med en miniatyromodell/ Pienoismallista se alkoi	48-51		

Kannen kuvan autot: Ford Taunus 20M 2D, vm. 1965 ja Taunus 17M Kombi, vm. 1962. Omistaja Repe Ruonansuu.

Rakkaudesta vanhoihin ajoneuvoihin jo vuodesta 1959!

Kevään kiireissä on jäänyt huonolle huomiolle niinkin tärkeä asia kuin SAHK ry:n perustaminen 60 vuotta sitten! Totta se on! 1950-luvun lopussa autokärpäsen puraisemat nuoret miehet olivat huolestuneena seuranneet tuon hetken ”maan tapaa” romuttua edellisten vuosikymmenten hienojakin ajokkeja Amerikan malliin niin sanotuissa romuautoralleissa. Uutta sen olla piti ja kaikki vanha sai mennä! Tietysti asiaan vaikutti sekin, että autokanta oli päässyt kurjistumaan sotavuosina. Paljon mitään ei jäänyt jäljelle ja loputkin oli ajettu loppuun. Lisäksi autokaupan pikku hiljaa tapahtunut vapautuminen toi markkinoille uutta kalustoa. Mutta onneksi meillä oli pienehkö joukko nuoria miehiä, jotka ymmärsivät, että silmittömässä hävitysvimmassa katoaa lopullisesti arvokasta, historiallista kalustoa ja Suomi-historiaa, joka vaati pelastamista ”nyt tai ei koskaan”!

Vuoden 1958 puolella pidetyssä alustavassa kokouksessa valmisteltiin yhdistyksen perustamista ja keskusteltiin tulevasta säännöistä. Kokouksessa olivat läsnä **Kai Lauri Bremer, Martin W Ekman, Georg von Pfaler, Dick Antin, Reni Hildeen ja Art Wirmola**. Asia eteni pian viralliseksi ja perustamiskokous pidettiin noin 20 henkilön voimin 16. tammikuuta 1959. Oikeusministeriön hyväksymänä Suomen Automobiili-Historiallinen Klubi – Finlands Automobil-Historiska Klubb merkittiin yhdistysrekisteriin 3.2.1959 ja kotipaikaksi Helsinki. Ensimmäiseksi puheenjohtajaksi valittiin Kai Lauri Bremer, varapuheenjohtajaksi Dick Antin ja sihteeriksi Georg von Pfaler. Muut ensimmäisen johtokunnan jäsenet olivat **Börje Dilén, Mauno Ruutiainen, Martin Ekman ja Reni Hildeen**.

Alkuvuosien toiminta keskittyi aivan konkreettisiin asioihin: autojen pelastamiseen ja niiden saamiseen suojaan luonnon armoilta. Välissä muistettiin myös nautiskella eli tehdä sitä, mitä varten autoja oli pelastettu: alettiin kokoontua yhteisiin ajotapahtumiin eli ”ralleihin”. Ensimmäiset ns. retkeilyajot ajettiin vuonna 1960, jolloin reitti suuntautui kohti Porvoota.

Tarvittiin yhteydenpitoa harrastajien kesken myös ajokauden ulkopuolella. Alettiin julkaista Automobiili-lehteä. Tämä tapahtui vuonna 1963. Tuon jälkeen järjestölehtenä on vuorotellut muitakin julkaisuja, mutta 2000-luvulla olemme palanneet takaisin käyttämään historiallista ja hyväksi todettua Automobiili-nimeä.

Klubi alkaa laajeta ja kehittyä uuteen suuntaan: aletaan perustaa aluekerhoja. Ensimmäinen niistä perustettiin Tampereelle vuonna 1964.

1970-luvulla aletaan Klubissa siirtyä konkreettisesta harrastamisesta myös harrastuksen edellytysten varmistamiseen: Liikenneministeriön myötävaikutuksella saadaan aikaan museoajoneuvoasetus vuonna 1978. SA-HK on vahvasti mukana asetuksen aikaansaamisessa. Pian tämän jälkeen Klubi aloittaa oman museoajoneuvojen tarkastustoiminnan ja myös tarkastajien koulutuksen tehtävänsä.

1980-luvulla on aika kääntää katseet kohti muuta harrastajamaailmaa. Liitytään kansainväliseen vanhojen ajoneuvojen harrastajajärjestöön FIVA:an (Fédération Internationale des

Véhicules Anciens). Nykyisin FIVA:ssa on jäseniä n. 2 miljoonaa, 70 eri maassa ja 87 eri järjestössä. FIVA on meidän silmämme ja korvamme, mm. EU-lainsäädäntöä silmällä pitämässä.

Vuonna 1990 SA-HK muuttaa sääntöjään siten, että henkilöjäsenyydet lakkaavat ja siirrytään jäsenyhdistysten kautta kulkevaan jäsenyyteen.

Vuonna 2003 museoajoneuvomääritys siirtyy lakiin. Museoajoneuvon ikärajaksi tulee 30 vuotta.

Vuonna 2009 Klubi täyttää jo 50 vuotta. Ilmestyy toinen historiikkiteos SA-HK:n historiasta ja myös yleisestä autoilun kehityksestä Suomessa.

SA-HK ry muuttaa nimeään. Vuoden 2015 sääntömuutoksessa Klubi-nimi jää historiaan ja tilalle tulee keskusliitto eli Suomen ajoneuvohistoriallinen keskusliitto – SAHK ry. Vanha, tuttu kirjainyhdistelmä nimessä säilyy. SAHKinahan meidät on kautta aikain tunnettu!

Vuoden 2018 lopulla SAHKia kohtaa odottamaton kunnianosoitus: Autontuojat ja -teollisuus ry myöntää SAHK ry:lle kulttuuripalkinnon. SAHK:n hallinto pitää tätä merkinä siitä, että työmme jäsenyhdistyksissä tai järjestönä ei ole mennyt hukkaan, vaan ajoneuvohistorian vaaliminen aletaan nähdä Suomessakin kulttuuriryönä.

Vuoden 2019 alkuun mennessä meitä sahkilaisia on 29 jäsenjärjestössä ympäri Suomea yhteensä yli 7600 henkilöjäsentä!

Tässä olen LYHYESTI ja VALIKOIDEN käynyt läpi SAHK:n 60-vuotistaivalta ihan vain muistutuksena meille kaikille siitä, mitä SAHK on vuosien varrella saanut aikaan. Me kaikki voimme tässä kohtaa pitää pienen hengähdystauon, katsoa taaksepäin ja katsoa eteenpäin. Työ ei ole vielä tehty. On vain uusia ja erilaisia haasteita, joita on ryhdyttävä ratkomaan.

Kuitenkin 60 vuotta on jo kunniakas saavutus ja sitä kannattaa myös juhlia! Alkukesää juhlistamme ajamalla 60-vuotisretkeilyajoissa Helsingin Seudun Automobiiliklubin järjestämässä retkeilyajoissa Vantaalla 14.–15.6.2019. Varsinaisen SAHK 60 vuotta -juhlan ajankohdaksi valikoitui loppukesästä elokuun puoliväli eli 17.–18.8.2019 Hämeenlinnan seudulla. Tarkempi juhlan aikataulu ja ohjeistus löytyy tämän lehden keskiaukeamalta ja myöhemmin myös nettisivuiltamme www.sahk.fi. Juhlaan ovat kaikki, niin jäsenemme kuin vieraamme, sydämellisesti tervetulleita!

Vielä sananen tulevasta Automobiileista. Numeroon 3 ei ole valittu mitään erityistä teemaa, mutta toiveeni olisi, että niin paljon kuin mahdollista olisi hauska lukea tarinoita ja katsella esim. vanhoja valokuvia menneiden vuosien tapahtumista, retkeilyajoista, onnekaista tai vähemmän onnekaista matkoista tapahtumiin kotimaassa tai ulkomailla. Syksymmällä palattakoon merkkien teemanumeroihin. Mieleeni tulee muutamakin merkki, jotka nekin viettävät pyöreitä vuosia tänä vuonna. ■

Oikein hyvää kevättä ja upeaa 60-vuotisjuhlavuotta kaikille!

Riitta Kastemaa